

SÄKERHETSPLAN - KANOT

Mycket av friluftslivet handlar om säkerhet, utrustning, väder och kunnighet. Det är ofta knepiga frågor som är svåra att konkretisera. Men genom att tänka till innan vilka situationer man kan ställas inför och vad man behöver göra i en given situation är det lättare att agera på rätt sätt och skapa trygghet i sitt ledarskap så att gruppen får en positiv upplevelse. Oavsett hur väl du planerat kommer det alltid att uppstå situationer där du som ledare måste fatta beslut och där det är du som väljer väg.

När du planerar din aktivitet behöver du ta hänsyn till: aktivitetens svårighetsgrad - ledarens kompetens - deltagarnas kunskaper så att det blir rätt förhållanden mellan de olika delarna. Det här exemplet på Säkerhetsplan är tänkt att vara ett hjälpmedel för planeringen, genomförandet och utvärderingen av din aktivitet och ett dokument som regelbundet följs upp och förnyas. Se den som fem delar, något grenledaren gör inför säsongen, ledaren gör inför aktiviteten, innan avfärd, på plats, efter aktiviteten.

Säkerhetsplanen ligger som grund för aktivitetens genomförande och tolkas utifrån den enskilda situationen och ditt goda omdöme. Riskanalysen är den mest omfattande delen, men uppgifter om ledarnas utbildning och erfarenhet, information till deltagare och krisrutiner är också viktig och kan till stor del hämtas från www.friluftetsframjandet.se särskilt om deltagarna anmält sig till en upplagd aktivitet.

Har du frågor eller tankar om säkerhetsplanen kontakta gärna carl.crafoord@friluftetsframjandet.se

Lycka till i din strävan mot att ge deltagarna en positiv friluftsupplevelse!

Friluftetsfrämjandet

HUVUDELARNA I EN SÄKERHETSPLAN

Inför säsongen

- Kunskapsöversikt: ledare och deras utbildning (Grenledaren)
- Kontaktlista Krishanteringsplan (Grenledaren)

Inför aktiviteten

- Beskrivning av aktiviteten för inläggning på www.friluftslivframjandet.se
- Turplan med alternativ
- Riskanalys och riskminimeringsåtgärder
- Information om vilken utrustning som används

På plats inför aktivitet

- Information till och om deltagarna
- Deltagarlistan

Efter aktiviteten

- Reflektion med deltagarna
- Reflektion med ledarna
- Incidentrapportering
- Uppföljning och plan för nya åtgärder för att förbättra säkerheten

RÅD INFÖR UPPRÄTTANDET AV SÄKERHETSPLANEN

Skriv så beskrivande som möjligt, komplettera gärna planen med egna rubriker och delar som är relevanta för er egen verksamhet. Använd www.friluftslivframjandet.se för att skapa deltagarlistor mm. Ta för vana att kolla säkerhetsplanen innan aktiviteten så blir den en naturlig del av din förberedelse.

Många delar i säkerhetsplanen kommer du att kunna återanvända för andra turer och med tiden har ni byggt upp en bank med säkerhetsplaner som till stor del bara är att uppdatera lite.

Det finns inget lagstadgat krav på att man måste använda en säkerhetsplan, men Konsumentverket rekommenderar det. Säkerhetsplanen är dock ett bra sätt att förebygga olyckor och vara väl förberedd om en olycka inträffar.

RAPPORTERINGSSKYLDIGHET TILL KONSUMENTVERKET

Enligt §23, Produktsäkerhetslagen, skall en näringsidkare (ideella föreningar jämställs med näringsidkare eftersom vi tar betalt tex genom medlemsavgiften) som får kännedom om att en vara eller tjänst som de tillhandahåller eller har tillhandahållit är farlig, dvs. det har hänt en allvarlig olycka, omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om det och om de åtgärder som har vidtagits för att förebygga skadefall. Tillsynsmyndigheten behöver dock inte underrättas, om det uppenbart skulle vara utan betydelse.

Blankett, "[Underrättelse om olycka/tillbud inom tjänsteområdet](#)" finns på www.konsumentverket.se under För företagare.

Version 20170531 Upprättad av _____ Datum _____

GRENLEDAREN

INFÖR SÄSONGEN

Kunskapsöversikt

Grenledaren eller styrelsen har ansvar för att ha ett aktuellt ledarregister på www.friluftetsframjandet.se för lokalavdelningens/regionens/riks verksamhet. Grenledaren ansvarar även för att ledarna har en god kunskap om verksamheten.

Gör en översikt av befintlig kunskap hos ledarna för verksamheten och utbildningsbehovet

Namn, medlemsnr	Utbildning, år	Behov av fortbildning utbildning när	Erfarenhet liten – stor ange gärna inom vilket område i kanot	Leder turer i grad 1 – Nybörjare 5 – Avancerad paddling

GRENLEDAREN

INFÖR AKTIVITETEN

Kontaktlista för aktiviteten

Namn och telefon	Befattning/roll	Ansvarsområde
	Ordförande	
	Grenledare	
	Ansvarig ledare	
	Ledare	
112	Räddningstjänsten	https://www.sosalarm.se/112/Om-112/Att-larma-112/nar-ska-du-ringa-112/
1177	Sjukvårdsupplysningen	http://www.1177.se/
0200-290090	Sjöräddningen, förebyggande uttryckning	https://www.sjoraddning.se/om-oss/kontakta-oss
08-657 49 28. Ange larm-id 873534	Krisnummer Friluftetsfrämjandet (logga in)	http://www.friluftetsframjandet.se/mina-sidor/verktyg/materialbank/viktigt-att-veta/kris-och-sakerhet/

LEDAREN

Aktivitet:

Länk:

Grunduppgifter för aktiviteten som läggs in på www.friluftetsframjandet.se

Rubrik, Aktivitet, datum, Arrangör, Plats, antal deltagare, Svårighetsgrad, Målgrupp, Pris.

Beskrivning av aktiviteten, syfte, vad deltagarna kan förvänta sig och vilka förkunskapskrav som gäller.

Fråga gärna om allergier eller annat som du ledare behöver känna till om vad det gäller deltagarnas hälsa i tillvalsfrågorna. Tänk på aktivitetens svårighetsgrad - ledarens kompetens - deltagarnas kunskaper

Hantering vid olycka – vem tar hand om deltagarna och vem tar hand om de/den skadade i första hand

Ansvarig för omhändertagande av skadad är:
Reserv för omhändertagande av skadad:
Vem tar hand om övriga i gruppen:
Huvudansvarig för att leda arbetet vid olyckan/incidenten:

Beskriv Räddningstjänsten/ambulansens upphämtningsplats och närmast körbara adress:
Krishantering, hur tar ni hand om olyckan/incidenten efter det akuta omhändertagandet Efter olyckan: Kontakta lokalavdelningens ordförande och informera om vad som hänt, nuläget och kom överens om hur ni går vidare. Se till att hela gruppen, även de som inte varit vittne till olyckan samlas i en lokal. Se till att alla, inklusive ledarna, sover och äter så normalt som möjligt. Vid dödsfall meddelar polisen den drabbades anhöriga Vid behov av specialinsatser, kontakta Friluftetsframjandets krisnummer 08-657 49 28. Ange larm-id 873534 Erbjud behövande fortsatt krisstöd på hemorten, Följ upp tillståndet hos alla i gruppen Läs mer: http://friluftetsframjandet.se/mina-sidor/verktyg--materialbank/viktigt-att-veta/kris-och-sakerhet/

Version 20170531 Upprättad av _____ Datum _____

LEDAREN

Beskrivning av aktiviteten, turplan, gärna i moment där så är lämpligt (med alternativ plan)

Lägg en huvudplan med upplevelser, tänkt paddelområde och en plan B, beskriv din övergripande planering för turen och dina alternativ om förutsättningarna förändras

Plan	Beskrivning
	Avslutning och reflektion av turen, med deltagarna och ledarna

LEDAREN

Risicanalys för aktiviteten. Exempel på möjliga händelser – välj de som är lämpliga och lägg till egna

Möjlig händelse	Föreslagen åtgärd/eliminering/riskminskning	Utrustning
Skada på land	Vanligaste händelse t.ex. halka på hala stenar. Gruppen ska ta det lugnt,. Varsla i tid innan något ska ske för att undvika tidsbrist Samma gäller matlagning (brännskador)	
Påfrestningsskada/uttrötning på vattnet	Förebygga/upptäcka tidigt genom observation av gruppen och samtal under pauserna. Bogsering till närmaste säkra land i akut situation. Vidare bedömning därifrån.	
Akut sjukdom	Kolla deltagarna inför turen. Utöver det kan man inte förebygga. Bärgning i säkerhet (på vattnet); larm till 112; Livsräddande åtgärder i avvaktan av hjälp.	
Trasig utrustning som gör det omöjligt att fortsätta paddla på ett säkert sätt	Tar hand om utrustningen; upplysa deltagarna om hantering av utrustning; ha med reserv av alla oundvikliga delar.	
Dåligt väder/hög vindhastighet/höga vågor/liknande	Kolla regelbunden väderrapporten, planera enligt gruppens förutsättning	
Incident, nedkylning eller nödsituation på vattnet	Planera enligt gruppens förmåga; om det inträffar för en ledare gruppen i säkerhet medan övriga ledare hjälper den nödställda.	
Olycka under bilfärd	Planering med goda tidsmarginaler.	
Okända allergier, huggormsbett, liknande	Handling enligt akut sjukdom efter bedömning av läget.	
Tunga lyft av kanoter	Bär minst två personer	

LEDAREN

PÅ PLATS

Exempel på Säkerhetsbestämmelser checklista (kortfattade instruktioner till deltagarna, välj ut det som är relevant för din aktivitet.) För mycket information gör att inget fastnar – VÄLJ! Du kan välja att gå igenom några punkter vid olika tillfällen så att allting inte kommer på en gång.

Delge denna information på ett tryggt sätt. Deltagarnas kännedom om säkerhetsbestämmelserna är en del av att skapa en trygghet i gruppen – vi vet vad som gäller. Fråga gärna deltagarna om deras sjukvårdskunskap.

Deltagarlistan från aktiviteten har kontaktuppgifter och ICE (In Case of Emergency) samband med anmälan kan du även fråga (tillvalsfråga) om sånt som du behöver veta tex kost, särskilda behov, simkunnighet.

1.	Kamrat/ledarkontroll av: Flytväst, visselpipa, klädsel efter vattentemperatur, vattentät packning, Titta på varandra och hjälp till
2.	Undvik faror, värna din egen säkerhet först sedan kamrater och ev nödställda
3.	Alla bidrar med viktig information om sin situation, hur man mår eller känner och förväntningar.
4.	Ledaren har sista ordet vid beslutsfattande
5.	
6.	<i>Kommunikation, Signal för att samla gruppen: paddel upp. Visselpipa för att påkalla uppmärksamhet</i>
7.	<i>Synhåll: Håller er alltid inom synhåll för ledaren</i>
8.	<i>Positionering: Se till att du är på rätt sida (anvisad) om ledaren tillsammans med gruppen</i>
9.	<i>Alla frågar tills man förstår så att man skapar en gemensam förståelse för situationen</i>
10.	<i>Alla i gruppen bidrar till att målet för aktiviteten uppfylls</i>

LEDAREN

EFTER AKTIVITET REFLEKTION – MED GRUPPEN

Uppfylldes förväntningarna?	
Vad tar vi med oss till nästa tur?	

REFLEKTION – MED LEDARNA

Nådde vi målet med aktiviteten?	
Varför nådde vi målet	
Hur gjorde vi för att nå målet, fanns det någon risk för att misslyckas?	
Vad tar vi med oss?	
Övriga reflektioner	

Beskrivning av inträffade incidenter (tillbud och olyckor)

Har det skett en incident? Fyll i din incidentrapport på <http://www.friluftsframjandet.se>

Avvikelse för aktivitetens utrustning

Utrustning	Händelse	Behov